

- готовність до вибору, у тому числі професійному.

Наступним етапом є визначення цілей навчальної дисципліни, які формуються через результати навчання, виражені в діях студентів, причому таких, які викладач чи інший експерт можуть розпізнати. Тепер звернемося до питання проектування змісту навчання у навчальних програмах.

Зміст навчання проектується в контексті проблем, до вирішення яких готується студент, освоюючи зміст того чи іншого предмета. Розробка логіки структурування навчального матеріалу означає насамперед визначення відповіді на два основних запитання:

- які дії повинен буде виконати студент, щоб досягти цілей-результатів?
- яким чином зміст навчального матеріалу буде засобом для організації процесу досягнення намечених цілей у виражених раніше характеристиках?

При проектуванні навчальних програм, побудованих на основі компетентнісного підходу до відбору змісту освіти, варто дотримуватися такої послідовності дій: визначення значущих для студентів даного віку проблем; виділення необхідних умінь для їхнього оволодіння; визначення компетентностей, необхідних для вирішення даного типу завдань; відбір необхідного змісту; розробка методів навчання; розробка системи оцінювання. Дану послідовність дій можна рекомендувати при проектуванні кожного розділу або модуля навчальної програми.

При створенні програм нового покоління велика увага приділяється зміні методів навчання, а не власне змісту. Освітні стратегії, орієнтовані на розвиток компетентностей студентів, це насамперед: проектне навчання; навчання за допомогою рішення ситуаційних завдань; соціальна практика. Навчання в даних освітніх стратегіях буде утворювати в такий спосіб: проблема – завдання для вирішення – відбір інформації та методів – вибір дій – обмін досвідом діяльності – презентація продуктів і рішень – оцінка – експертиза рішень – аналіз – рефлексія досвіду діяльності – оцінка розвитку компетентностей – самооцінка росту досягнень – подальше планування навчання.

Що стосується організації навчального процесу при компетентнісному підході, то в навчальну програму заздалегідь закладаються зрозумілі й в порівнянні опису того, що людина буде знати і вміти після того, як пройде курс навчання. Такий підхід дозволяє, своєю чергою, зіставляти навчальні програми, прийняті в різних країнах. Компетентнісний підхід швидкими темпами проникає у вищі освітні заклади (зокрема КНУТД, кафедра педагогіки та методика професійної освіти, доценти Л. Богославець, О. Внукова, А. Колодяжна), де особлива увага приділяється міжпредметним зв'язкам, розвитку навичок самоосвіти, формуванню логічного мислення, яке дозволяє студенту самостійно шукати й оцінювати інформацію. Подібна освітня парадигма забезпечує спадкоємність різних ступенів освіти.

Наталія Бокша,
аспірант, м. Мукачево

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ ГА.ЛУЗІ

Важливим компонентом підвищення професійної підготовки студентів інженерних спеціальностей, зокрема студентів спеціальностей технологій легкої промисловості, є практична підготовка в умовах виробничого середовища. Набуття практичного досвіду шляхом занурення студентів у виробничі умови конкретного підприємства галузі, що вивчається, є важливим фундаментом засвоєння теоретичних знань [1, с. 24-25].

Практика студентів передбачає неперервність і послідовність її проведення під час набуття практичних вмінь відповідно до різних освітніх ступенів (освітньо-кваліфікаційних рівнів): молодший спеціаліст(молодший бакалавр) - бакалавр - магістр. Залежно від конкретної інженерної спеціальності студентів та кваліфікаційного рівня здобуття вищої освіти в галузі легкої промисловості, практика може бути навчальною, навчально-виробничою, виробничою, технологічною, інженерною, науково-педагогічною і реалізовуватися в таких формах організації, як екскурсійне відвідування та практична робота на виробництві.

На ознайомчих екскурсіях у структурі навчальної, навчально-виробничої практик студенти молодших курсів мають можливість набути знань щодо основних понять та суті технологічного процесу виготовлення виробів легкої промисловості різних асортиментних груп. Виробнича практика на старших курсах передбачає набуття практичних умінь і навичок в умовах конкретного підприємства, в ході якої студенти вивчають особливості організації виробничого процесу, сучасні прогресивні технології виготовлення виробів легкої промисловості, можливості ефективного використання матеріалів і обладнання, дотримання вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці; здобувають навички впровадження технологічних процесів виготовлення конкурентоспроможних виробів у виробництво, керівництва роботою ділянки підприємства згідно з посадою, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі; виробляють адаптивність та комунікабельність, здатність до роботи в команді.

Тісна співпраця між ВНЗ і підприємствами галузі також є корисною у напрямі підвищення кваліфікації педагогічного складу. Так, викладачі ВНЗ, маючи можливість співпраці з сучасними виробництвами, підвищують свій професійний рівень, удосконалюють зміст навчальних дисциплін відповідно до інноваційних тенденцій в галузі, забезпечуючи підвищення рівня підготовки студентів, вибудовуючи тенденцію щодо модернізації інженерної освіти [1, с. 26-27].

Керівництво навчального закладу за умов успішної соціально-економічної діяльності підприємств легкої промисловості в конкретному регіоні, забезпечуючи висококваліфіковану підготовку фахівців, що відповідають потребам ринку праці, може розраховувати на попит інженерних спеціальностей і прогнозувати певну стабільність на ринку освітніх послуг.

Свою чергою, керівники підприємств легкої промисловості, маючи можливість особистої співпраці із студентами, можуть застосовувати певні мотиваційні інструменти для заохочення кращих студентів до майбутнього працевлаштування саме на їхніх підприємствах. На основі тісної співпраці з ВНЗ підприємства можуть впливати на рівень підготовки майбутніх фахівців відповідно до вимог сучасного виробництва.

Таким чином, практична підготовка студентів в умовах конкретного підприємства є ефективним інструментом набуття професійного досвіду, допомагає наблизитися до проблем промисловості, краще зрозуміти, як реалізувати власні інтелектуальні можливості та професійні знання, як досягти мети та кар'єрних уподобань.

Література

1. Практико-орієнтовані технології в інженерній освіті : навчальний посібник / В. О. Іванов, Д. В. Криворучко, О. В. Купенко. – Харків : НТМТ, 2015. – 140 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>